

УДК 37.091.12:005.962.131

Окремі питання атестації педагогічних працівників

О. Шабінська,

завідувачка лабораторії навчально-організаційної роботи
факультету підвищення кваліфікації,
викладачка кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін,
комунальний заклад «Житомирський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради

Ось і завершилась атестація педагогічних працівників у 2024/2025 навчальному році, що відбулась за новими вимогами Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН від 09.09.2022 № 805, у редакції наказу від 10.09.2024 № 1277) – далі – Положення про атестацію.

Під час атестаційного процесу виникало чимало питань, серед яких:

Коли можлива перша атестація?

Однією з новел Положення про атестацію є те, що перша атестація педагогічного працівника (особи, призначеної на посаду педагогічного працівника) можлива вже при прийнятті його на роботу. При цьому атестаційною комісією присвоюється кваліфікаційна категорія «спеціаліст» без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням й оцінюванням діяльності та професійних компетентностей особи, яка приймається на роботу. Однак треба пам'ятати про вимоги до присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст», а саме: наявність освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра або освітнього ступеня вищої освіти молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста) або бакалавра чи магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Які періоди не зараховуються до міжатестаційного періоду?

Міжатестаційний період – це проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації, що становить, як правило, 5 років.

Водночас до міжатестаційного періоду не включається час перебування педагогічного працівника:

- у соціальних відпустках;
- у відпустках без збереження з/п тривалістю понад 1 рік;

- на обліку в службі зайнятості;
- увільнення від виконання обов’язків у зв’язку з мобілізацією;
- період, на який переноситься атестація;
- в інших випадках, коли переривається трудова діяльність.

Чи можливо в рамках однієї атестації присвоїти педагогічному працівнику вищу кваліфікаційну категорію і педагогічне звання «учитель-методист»?

Відповідно до Положення про атестацію для присвоєння педагогічних звань, крім високого професійного рівня педагогічного працівника та відповідного стажу роботи, має значення результат його попередньої атестації.

Положенням про атестацію чітко встановлено перелік попередньо присвоєних кваліфікаційних категорій, необхідних для присвоєння всіх педагогічних звань, що унеможливорює одночасне присвоєння педагогічного звання й кваліфікаційної категорії, яка дає право на його присвоєння.

Разом з тим, можливо присвоєння наступної кваліфікаційної категорії і одночасно педагогічного звання, у разі якщо присвоєння такого педагогічного звання відповідає кваліфікаційній категорії за результатом попередньої атестації.

Так, наприклад, при атестації вчителя, який має першу кваліфікаційну категорію та атестується на вищу категорію, йому можна одночасно присвоїти як вищу категорію, так і відповідне педагогічне звання «старший вчитель».

В той же час не можна присвоїти педагогічне звання «учитель-методист» та одночасно вищу кваліфікаційну категорію педагогічному працівнику, у якого результат попередньої атестації – перша кваліфікаційна категорія.

Також наказом МОН від 10.09.2024 № 1277 передбачено, що у разі, якщо педагогічному працівникові було присвоєно педагогічне звання ще до набрання чинності цим наказом і при цьому не було вимоги щодо наявності відповідної кваліфікаційної категорії, то під час чергової атестації таких педагогічних працівників Атестаційна комісія приймає рішення про їх відповідність (не відповідність) займаній посаді та про підтвердження (не підтвердження) раніше присвоєного педагогічного звання. Підтвердження педагогічного звання здійснюється шляхом ухвалення рішення про його присвоєння. У такому випадку Атестаційна комісія одночасно ухвалює рішення про присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії, яка дає право на присвоєння такого педагогічного звання.

Які особливості атестації директора ЗЗСО ?

Відповідно до постанови КМУ від 14.06.2000 № 963 «Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників» директор ЗЗСО є педагогічним працівником і атестується Атестаційною комісією II рівня. За результатами атестації йому встановлюють відповідність або невідповідність займаній посаді та встановлюють чи підтверджують тарифний розряд.

Атестація керівника закладу освіти, з яким укладено контракт (строковий договір) або який прийнятий на певний термін для виконання тимчасово обов'язків за посадою керівника, здійснюється на загальних підставах. Тобто міжатастаційний період чергової атестації директора становить 5 років.

У випадку, коли директор крім основної посади має ще, наприклад, навчальне навантаження як учитель, то він атестується комісією II рівня і як директор, і як учитель. При цьому за посадою вчителя йому присвоюється (підтверджується) кваліфікаційна категорія.